

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
1.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2023/2464
Toplantı Tarihi/Sayısı : 22.8.2024/44
Karar Numarası : 2024/799
Başvuran : S. K.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Afyonkarahisar E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranın ağabeyi ile aynı koşutta kalma talebinin kabul edilmediği iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle:

a. Ağabeyiyle aynı odada kalma talebinin, İdare ve Gözlem Kurulu tarafından güvenlik gerekçesiyle reddedildiğini,

b. Ağabeyinin ve kendisinin farklı odalarda kalması sebebiyle açık görüş ziyaret günlerinin farklı olduğunu ve aile üyelerinin açık görüş ziyaretlerine farklı günlerde gelme durumunda kaldıklarını,

c. Annesinin böbrek hastası olduğunu ve bu durumun kendisini ve aile üyelerini mağdur ettiğini iddia etmektedir.

3. Muhatap Afyonkarahisar E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle:

a. 22/7/2022 tarihinde Kuruma nakledilen başvuranın talebi üzerine İdare ve Gözlem Kurulu kararıyla 7/10/2022 tarihinde ağabeyinin bulunduğu odaya yerleştirildiği,

b. 28/8/2023 tarihinde görüntülü konuşma esnasında aynı kabine 2 kişi girdiklerinin tespit edilmesi nedeniyle başvuran ve ağabeyi hakkında disiplin cezasının verildiği,

c. Kurum düzenini ve disiplinini bozucu nitelikteki bu eylem nedeniyle, yerleştirme kriterleri göz önünde bulundurulurken odalarının değiştirildiği ifade edilmektedir.

4. Muhatabın yazılı görüşüne karşı başvuran tarafından kanuni süresi içinde yazılı görüş sunulmamıştır.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "*Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı*" başlıklı 17'nci maddesine göre:

"Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

(...) *Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz. (...)*"

6. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "*Kurumun görevleri*" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde; özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir.

7. 6701 sayılı Kanun'un "*Başvurular*" başlıklı 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında; özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği hükme bağlanmıştır.

8. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "*Ön inceleme yapılması*" başlıklı 48'inci maddesinin birinci fıkrasına göre:

"Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur..."

9. Mezkûr Yönetmelik'in "*Karar türleri*" başlıklı 65'inci maddesine göre:

"(1) Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir."

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

10. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

11. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

12. Başvuran, ağabeyiyle aynı odada kalma talebinin reddedildiğini, bu durumun kendisini ve ailesini mağdur ettiğini iddia etmektedir.

13. 29/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un "*Cezayı çekme, güvenlik ve iyileştirme programına uyma*" başlıklı 26'ncı maddesine göre:

"(1) Hükümlü, hapis cezasının yerine getirilmesine katlanma ve bu amaçla düzenlenen infaz rejimine uygun tutum ve davranışlar içinde bulunmakla yükümlüdür.

(2) Hükümlü, ceza infaz kurumunun güvenlik ve iyileştirme programlarına tam bir uyum göstermekle yükümlüdür. Her ne amaçla olursa olsun, bilerek kendi yaşamlarını ve bedensel bütünlüklerini tehlikeye düşürecek eylemlere girişmeleri, cezanın yerine getirilmesine katlanma yükümlülüğünün ihlali sayılır."

14. 5275 sayılı Kanun'un "*Hükümlünün barındırılması ve yatırılması*" başlıklı 63'üncü maddesinin birinci fıkrasına göre:

"Tehlikeli hâli bulunan hükümlü ancak bir veya üç kişilik odalarda, diğer hükümlüler ise

kurumun fizikî yapısı, kapasite durumu ve güvenlik gerekleri göz önüne alınarak cezaevi yönetimi tarafından belirlenecek sayıda mahkûmun kalabileceği odalarda barındırılırlar."

15. 29/3/2020 tarihli ve 31083 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in "İdare ve gözlem kurulunun görev ve yetkileri" başlıklı 28'inci maddesinin birinci fıkrasına göre:

"İdare ve gözlem kurulu aşağıda sayılan işleri yapmakla görevli ve yetkilidir:

(...) ç) Hükümlülerin kalmakta oldukları odaları değiştirmek. (...)"

16. Başvuran, ağabeyiyle aynı odada kalma talebinin reddedilmesinin mağduriyet oluşturduğunu iddia etmiş olsa da muhatap Kurumca gönderilen bilgi ve belgelerden, başvuranın ağabeyi ile bir dönem aynı odada barındırıldığı ancak disiplin ve düzen gerekçeleri ile odalarının ayrıldığı anlaşılmıştır. Öte yandan, ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde mahpusların odalarının değiştirilmesi hususunda İdare ve Gözlem Kuruluna takdir yetkisinin verilmiş olduğu, aile üyeleri ile aynı odada barındırılmanın mahpuslara mutlak şekilde tanınmış bir hak mahiyetinde olmadığı, bu bağlamda mevzuata uygun olarak gerçekleştirilen işlemler neticesinde herhangi bir hak ihlalinin söz konusu olmadığı değerlendirilmiştir.

17. Sonuç olarak, yukarıda açıklanan nedenlerle başvurudaki iddialar kapsamında hak ihlalinin bulunmadığı kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvuruda KÖTÜ MUAMELE YASAĞININ İHLAL EDİLMEDİĞİNE,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

22/8/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Aışan TİRYAKİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOŞMANOĞLU
Üye